

NADNIEMEŃSKI KURIER POŁSKI

Orzeszkowej 13 tel. 168
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja 10-11-4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 286 Rok II
GRODNO
sobota 17 paździer. 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem. Drobn
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyra-
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mio
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w na-
główny, obowiązują wszyscy już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **L** **A** **C**
ulica Połtowa № 4

Dziś **ZAZA** **Glorja Swanson**
w roli głównej.

w największej swej roli z za kulis i garderób teatru, gdzie panną między aktorami zazdrość przechodzi pojęcie zwykłego śmiertelnika.

Święto Przystosobienia Wojskowego Młodzieży

Cel święta

Dowództwo 29 Dywizji Piechoty urządza dnia 18 bm. święto Okręgowego Przystosobienia Wojskowego, celem szerszego zainteresowania społeczeństwa pracą P. W. co rok rocznie powiększa zainteresowanie i uświadomienie naszego społeczeństwa co do konieczności obrony Granic.

Święto musi więc wytworzyć pewną rywalizację poszczególnych stowarzyszeń i poszczególnych powiatów, pozatem pobudzić społeczeństwo do zakładania boisk, hal gimnastycznych, strzelnic i t. p. Z drugiej strony celem tego jest przekonanie się o rezultatach pracy P. W.

A więc święto musi być przygotowawcze i stanowić faktyczną uroczystość lokalną, odbywającą się wobec władz państwowych, wojskowych i całego społeczeństwa. Powyższe święto poprzedzą Święta Rejonowe w poszczególnych powiatach, na których zostali wybrani najlepsi zawodnicy, a którzy wezmą udział w Święcie Okręgowym P. W. walcząc o zdobycie mistrza Okręgu P. W.

Ogólny program święta i zawodów

Dziś w dniu 17 października, o godz. 6 wiecz. capstrzyk orkiestr wojskowych na ulicach Grodna z poch. dźwiękami i plutonami organizacji P. W.

Jutro w dniu 18 października, o godz. 8-ej zbiórka wszystkich hufców szkolnych i organizacji na placu ćwiczeń 76 p.p. Koszary Legionowe, gdzie nastąpi uszykowanie kompanii absolwentów Obozów P. W. Szkolnych, hufca Szkolnego, Związku Strzeleckiego i T-wa Gimnastycznego „Sokół”, pozem przemarsz na czele z orkiestrą do kościoła garnizonowego, gdzie odbędzie się uroczysta nabożeństwo. Po nabożeństwie o godz. 11-ej raport i przegląd przez Pana Dowódcę Okrę-

gu Korpusu Nr. III, Pana Starostę, Prezydenta miasta — poczem defilada.

Po defiladzie oddziały P. W. powracają na plac zbiórki, zawodnicy przyjeżdżni maszerują do koszar 76 p.p. (boisko sportowe) na obiad wspólny. O godz. 13-ej zbiórka zawodników na placu sportowym.

Program zawodów

Początek zawodów punktualnie o godz. 14-ej na boisku garnizonowym.

1) Bieg uliczny dla uczniów zakładów naukowych, stowarzyszeń W. P. i młodzieży nie stowarzyszonej. Trasa wynosi 5.100 mtr.

O mistrzostwo Okręgu P. W.

2) Pięciobój wojskowo sportowy
3) Zawody indywidualne.

Kierownik ogólny zawodników p. mjr Puch z 81 p. p. Zastępca por. Kędziński z 76 p.p.

Na boisko wchodzi bezpłatnie tylko zawodnicy, którzy otrzymają bezpłatne bilety — członkowie hufców i stow. P. W. plac 20 gr. pozostali starsi 50 gr. młodszy 30 gr.

Wieczorem o godz. 19.45 w „Domu Żołnierza”, krótka prelekcja o celach i zadaniach P. W., wygłosi p. kpt. Błotnicki.

Po prelekcji zespół „D. Ż.” odegra sztukę w 3-ich aktach Wiecheckiego p. t. „Poroznik 1-go pułku”. Ceny miejsc od 1 zł. 50 gr. do 30 gr.

Zawodnicy bezpłatnie. Bilety wejściowe do nabycia w księgarni „Ognisko”, w dniu przedstawienia od godz. 6-ej w kasie teatru „D. Ż.”

Zamieszczając przesłany nam powyższy program uroczystości, wyrażamy niepełną nadzieję, że społeczeństwo da wyraz zrozumienia idei Przystosobienia Wojskowego przez tłumacząc uczestnictwo i owoyjne gorące przyjęcie, jakie zgottuje młodzieży naszej, przyjmującej udział w uroczystości.

Z okazji Święta

Czynnikami odgrywającym nader ważną rolę w życiu i istnieniu państwa jest społeczeństwo — jego wartość — którą stanowią — według Bol. Prusa — trzy zasadnicze postulaty: użyteczność, szczęście i doskonałość. — Ocenę tej wartości da się ująć w inne słowa — niejako synonimy: praca, korzyść tej pracy, i wynikające stąd osobiste i ogólne zadowolenie.

Na pojęcie zaś tej oceny składa się człowiek — jednostka danego społeczeństwa, ze swymi zaletami i onotami społecznymi.

Zalety to prawniki społeczne i stają się czynnikami twórczymi państwa i narodu. Wytworzyć je może jeden spóśb — jed a rzecz — wychowanie! Zgodzimy się z tem, że od wychowania tego — od wychowania jednostek — zależy jest wartość społeczeństwa, państwa i narodu, o której mówi Prus. (Nasze ideały życiowe).

Społeczeństwo dzisiejsze składa się z dwu pokoleń — wychowanego w niewoli — to my — i z pokolenia wyrastającego w słonecznej swobo-

dzie — to młodzież — przyszłość narodu.

Dzisiaj święto tej młodzieży. Pragnęlibyśmy by dzień ten był świętem narodu — świętem radości i dowodem życia.

Dzisiaj my pokolenie wychowane w ulewoli musimy usunąć z pod nóg młodzieży wszystko to, co jest niezgodne z duchem Polski Niepodległej — a co powstało w czasach niewoli i ucisku — niedoskonałość i nieużyteczność duchowa — fizyczna i moralna.

Mamy tedy przyjąć na siebie obowiązki ciężkie i ważne — mamy wskazywać drogę młodzieży — po której musi kroczyć, by nie zeszła na manowce.

Drogę tę stanowi racjonalny rozwój ducha, umysłu i ciała.

Wytoczą ją te drogi stowarzyszenia i organizacje przystosobienia wojskowego młodzieży, tworząc typ nowoczesnego obywatela-żołnierza o zdrowym i silnym duchu, krzepkiej i hartownej kulturze fizycznej w myśl zasady:

**Hartuj ciało — hartuj ducha,
Bo świat tylko silnych
słucha!**

To musi być naszym ideałem życiowym — przed którym cofnąć się niezwolno.

A. Błotnicki.

Ogłoszenie

Dnia 18-go października r. b. o g. 4-ej pp. odbędzie się w lokalu Związku Kupców (Brygidzka 1)

Walne Zebranie Właśc. Nieruchom.

w. Grodna z następującym porządkiem dziennym:
1) Sprawa przerachowania długów Wil. Banku Ziemska.
2) Referat mac. Zadają na temat: „Obrona interesów ludności miast Rzplitej”.

Zarząd Zw. Wł. Nieruch.
m. Grodna.

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Nadniemeńskim.”

O szkołę białoruską

Wychodząca w Wilnie gazeta białoruska „Życie Białorusa”, zamieszcza w numerze z dn. 7 bm. następującą korespondencję z grodzieńszczyzny z tytułowaną: „Jak wykonywane są ustawy językowe”.

Od dawna już wieś Aleksyjska i Żukiewicze Małobżostowskiej gminy uświadomiły sobie konieczność posiadania białoruskiej szkoły.

Jeszcze przed ogłoszeniem ustawy językowej wieś aktywnie walczyła o tę ideę, poczuwszy zaś za sobą prawo ustawy językowej, jak jeden mąż, wszyscy zgodnie podpisali podanie do grodzieńskiego inspektora szkolnego, domagając się przemianowania dotychczasowej szkoły polskiej na białoruską.

Wiele przykrości i pogroźek zniósł od inspektora szkolnego upelnomooniony, który woził do Grodna powyższe podanie. Fakt jednak został faktem i w końcu istnienie domagają się białoruskiej szkoły.

Leos inspektor szkolny chciał koniecznie aby wyszło na to, że właściciel nie życzy sobie białoruskiej i puścił się na następującą sztuczkę: Przejechał osobiście do wsi (dotąd nigdy tam nie pokazał osny), zebrał kobiety—widy i mało uświadomionych mężczyzn i zaczął ich przekonywać.

Zadał im pytanie: jaką chcesz mieć szkołę—czy polską, czy francuską, czy niemiecką, czy rosyjską? (zdaje się, że wstawiał nawet obłisk), jedynie o białoruskiej ani słowa nie zająkał.

Powiadają, że jakas przygluchka kobieta posłyszawszy słowo „ruską” przypomniała, że mowa o białoruskiej szkole—bo przecież ona w podaniu prosiła o szkołę białoruską—i odpowiedziała inspektorowi—„ale—ale inspektor—uchwyciwszy się za słowo „ruskiej” napisał: żądają szkoły rosyjskiej.

Jasna rzecz wobec tego, że każda szkoła może u nas być, tylko białoruskiej nam nie dadzą.

Inspektor robił swoje, nie zwracając uwagi na to, że pomiędzy zwolanymi przez kobietami znajdomi się Bazyli Daugiel, który zrosamiał o co tu chodzi i mocno obstawał przy białoruskiej szkole.

Tak, tak, bracia! Czego to nie bywa—na świecie. My jednak jesteśmy na wszystko przygotowani. Cokolwiek by z nami nie wyprawiono, my nie odstąpimy od żądania białoruskiej szkoły—jeżeli zaś nam jej nie dadzą, to do obcej nie pójdemy żadnego dziecka.

Bracia—Białorusy! Może i u was zjawia się taoy, goście, wtedy wy, o ile znajdzie się, między wami rozumiejący w czem rzecz, jak tu u nas Bazyli Daugiel, twardo stojcie przy swym żądaniu białoruskiej szkoły.

Jeżeli zaś boicie się, aby wam nie zakrebono głowy, dzięki nie posiadaniu przez was polskiego języka, jak u nas tej kobiecie, a tem samem, sami nie zepsuli sobie sprawy—to mówcie zawsze: Niech tak będzie jak napisałem (tam) w podaniu i od tego nie odstępajcie.

Żukiewicki

Sądząc logicznie z powyższego, zachodzi pytanie:

Kto był w zwolanej gromadzie o dosobniony—Bazyli Daugiel, żądający szkoły białoruskiej czy jedna przygluchka baba, która sama nie wiedziała czego chce? Chyba że ta gromada składała się z podobnie przygluchych, wobec czego nie parli żądać protestującego Daugiele.

Kronika

Komunikat Teatru Miejskiego

Dzisiejszą premierą znakomitej komedji znanego spółki austriackiej Hannequata i Vobera pt. t. „Codziennie o 5-ej” obecnie granej z kolosalnym powodzeniem na warszawskiej scenie Teatru Letniego. Obsadę tworzą: pp. Balcerów na Jasińską, Orlików na Pilińską, Dąbowski, Detkowski, Hajduga, Piwiński, Puszynski, Wyrwicz-Włochowski i Wolejko. Magistr m. Grodna komunikuje, że pochwycił od dn. 19 X. r. b. p-wie wojskowi, urzędnicy instytucji państwowych i samorządowych oraz członkowie związków zawodowych przy nabywaniu biletów na przedstawienia w Teatrze Miejskim, mogą korzystać z ustępstwa 25 proc. za okazaniem legitymacji służbowej względnie karty członkowskiej w kasie teatralnej. Na premierę kasa biletów ulgowych nie sprzedaje.

Nabożeństwo w języku polskim w kościele ewangelickim w Grodnie

odprawione zostanie w nadchodzącą niedzielę t. j. d. 18-go b. m. o godz. 10 i pół przez pastora Loppa z Wilna.

Sobótka „Cresovia”

Zarząd Grodzieńskiego Klubu Sportowego „Cresovia”, pozostając od dnia dzisiejszego do soboty o godz. 21-iej w salach hotelu „Royal” urządzać będzie zabawy taneczne, których organizacją zajmą się sekcja tenisowa.

Tydzień Akademika Żyda

Zapowiedziany w Grodnie Tydzień Akademika Żyda rozpocznie się z dnem 19 b. m. i potrwa do dn. 26 b. m. W przyszły poniedziałek urządzą się kwesta uliczna. W przeciągu tygodnia odbędzie się zbiórka ofiar p/g listy.

Organizatorzy tego tygodnia mają nadzieję, iż społeczeństwo grodzieńskie a szczególnie inteligencja żydowska swola pracą aktywną dopomoże w przeprowadzeniu tygodnia akademickiego i datkami poważnie zasili kasę instytucji.

Konferencja wywiadowcza

W niedzielę dnia 18 b. m. w czasie od godz. 9^{1/2}—11-iej przedpołudniem odbędzie się konferencja wywiadowcza w Państwowem Gimnazjum im. Mickiewicza, w czasie której pp. nauczycielstwo udzielać będą wiadomości o zachowaniu się i postępach w nauce młodzieży tego zakładu. W myśl porozumienia z władzami kościelnymi czynność ta trwać będzie i tylko do godz. 11-iej aby rodzice i opiekunowie mogli wziąć udział w południowych nabożeństwach. Z tego też powodu nabożeństwa szkolne w kaplicy gimnazjalnej odbywać się będą od 10 do 11 godzin wieczniej.

Dowiadujemy się, że w myśl rozporządzenia Ministerstwa na całym obszarze Państwa wchodzi w życie nowy podział roku szkolnego na 4 okresy w miejsce dotychczasowych 6-ciu czyli 1-y okr. kończyć się będzie w połowie listopada, II-i w dniu 31 stycznia, III-i przed Wielką nocą, a IV-y w drugiej połowie czerwca.

Konferencje odbywać się będą jednak częściej, a mianowicie 8 razy w ciągu roku szkolnego, dzięki czemu rodzice i opiekunowie będą należycie informowani.

Wyciąg

ze spostrzeżeń wojsk. stacji meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s	Temperatura powietrza w cień	Temperatura powietrza przy powierzchni ziemi	Stan pogody za dobę
Grodno	g. 18	748,1	12	—	—	pogodnie
	g. 21	747,0	5	+5,6	+0,4	Dzisiaj w nocy spadł śnieg
	g. 7 dn. 17. X.	747,5	5	—	—	
Wilno	g. 18	747,6	6	—	—	Przeważnie pogodnie
	g. 21	747,6	6	—	—	
	g. 7 dn. 17. X.	748,3	2	—	—	
Białystok	g. 18	746,5	4	—	—	pogodnie
	g. 21	744,2	5	+7,0	+1,0	Dzisiaj w nocy śnieg
	g. 7 dn. 17. X.	744,8	0	—	—	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

OBWIESZCZENIE

Związek Właśc. Nieruch. m. Grodna wprowadził dla właśc. domów książki obrachunkowe z dozorcami. W interesie każdego właściciela leży jaknajprędzej nabyć taką książkę w biurze Związku (Hoovera 9 m. 4).

Zarząd

Ogłoszenie

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Grodnie podaje do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków i opłat stemplowych odbędzie się sprzedaż w drodze publicznej licytacji w Grodnie na Słonnym Rybku w dn. 11 listopada 1926 r. między godziną 10—15 wienka niżej wymienionych płatników:

- 1) Metzzyk Lejzer Grodno (ul. Orzeszkowej) 26 (meble) oszac. na 65 zł.
- 2) Kljebort Liza Grodno, Mostowa 50 (meble) oszac. na 79 zł.
- 3) Grandzić Lejba, Grodno, Górna 11 (meble) oszac. na 130 zł.
- 4) Kozłecz Michał Grodno, Dominikańska 25 (lustro) oszac. na 70 zł. 66 gr.
- 5) Jajwlec Ester, Grodno Lipowa 13 (meble) oszac. na 44 zł. 10 gr.

Zafantoware przedmioty można obejrzeć pod wyżj wymienionymi adresami.

ZUBA Naczelnik Urzędu

OGŁOSZENIA

Okazyjnie sprzedaje się czarne krosy (6 tuz.) Wiadomość w Redakcji. 10—

Francuskiego języka udziela wykwalfikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu Wiadomość ul. Poctowa 1 Szuszan 20 x.

Korepetycji języków

łaciny, francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u d-telam Knackiewicz Puskińska 28.

Praktykujący lekarz

bywłny, samotny poszukuje dwóch pokojów w śródmieściu, przy rodzinie inteligentnej. Požadane z utrzymaniem i obsługą. Wiadomość Hotel Słowiański pokój № 20. 2—2

Skradziono pasport i zaświadczenie nie wydane przez gminę W. Brzostowicką na imię Marji Błahodyr. 1

Napisz zarabiał bardzo wysoki zarobek uboczny—w miejscu. Żadna agentura. Na odpowiedź założyć znaczki 40 gr. „Rekord”, Czeszochowa, Aleja 53. 3—

Czytajcie „Nadnemeński Kurjer Polski”

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA